

Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Öröklés > Öröklés > France

Öröklés

 Franciaország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

A tájékoztatók elkészítésében közreműködött az Európai Unió Közjegyzőseinek Tanácsa (CNUE).

1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?

Határon átnyúló ügy esetében a végrendelet akkor érvényes, ha megfelel a végrendelet helye szerinti állam törvényének.

Alapvető feltételek Franciaországban

- A végrendeletet tevő személynek (végrendeletkezőnek) beszámíthatónak kell lennie (a Polgári Törvénykönyv [code civil] 901. cikke);
- A végrendeletkezőnek jogképesnek kell lennie (a Polgári Törvénykönyv 902. cikke).
- Különös rendelkezések alkalmazandók a törvényi védelem alatt álló személyekre: így 16 éven aluli személy nem tehet végrendeletet (a Polgári Törvénykönyv 903. cikke), és a gyámság (*tutelle*) alatt álló nagykorú személy végrendeletkezését a bíróságnak vagy családi tanácsnak jóvá kell hagynia (a Polgári Törvénykönyv 476. cikke). A gondnokság (*curatelle*) alatt álló személyek végrendeletkehetnek a gondnokuk közreműködése vagy a bíróság engedélye nélkül (a Polgári Törvénykönyv 470. cikke), a Polgári Törvénykönyv 901. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel.

Formai követelmények

Franciaországban négyféle végrendeletet ismernek el:

- Holográf végrendelet: a végrendeletkezőnek teljes egészében sajátkezűleg kell megírnia, kelteznie és aláírnia a végrendeletet (a Polgári Törvénykönyv 970. cikke).
- Közjegyző előtt tett végrendelet: két közjegyző vagy egy közjegyző és két tanú előtt kell tenni (a Polgári Törvénykönyv 971. cikke). Ha a végrendeletet két közjegyző előtt teszik, a végrendeletkező diktálja le azt a közjegyzőknek. Ugyanez érvényes, ha csak egy közjegyző előtt teszik a végrendeletet. A végrendeletet mindkét esetben felolvassák a végrendeletkezőnek (a Polgári Törvénykönyv 972. cikke). A végrendeletkezőnek a közjegyző és két tanú jelenlétében kell aláírnia a végrendeletet (a Polgári Törvénykönyv 973. cikke), és azt a közjegyzőnek és a tanúknak is alá kell írni (a Polgári Törvénykönyv 974. cikke).
- Lepecsételt végrendelet: a végrendeletkező vagy más személy által gépelt vagy kézzel írt és a végrendeletkező által aláírt végrendelet, amelyet aztán lezárva és lepecsételve bemutatnak egy közjegyzőnek két tanú jelenlétében (a Polgári Törvénykönyv 976. cikke).
- Nemzetközi végrendelet: a végrendeletkező által a közjegyzőnek és két tanúnak bemutatott és e személyek által aláírt végrendelet, amelyet ezt követően egy tanúsítványhoz csatolnak, amelyet az ezeket az iratokat megőrző közjegyző készít (1973. október 26-i Washingtoni Egyezmény).

A végrendeletkező bármikor visszavonhatja a végrendeletét a Polgári Törvénykönyv 895. cikke szerint.

Öröklési szerződések

Öröklési szerződés főszabálya szerint nem köthető (a Polgári Törvénykönyv 722. cikke).

2007. január óta azonban elismerik, hogy a leendő örökös (gyermek) előzetesen lemondhat az öröklés megtámadásával kapcsolatos keresetindítási jogáról egy vagy több, örökösnek minősülő vagy nem minősülő személy (testvérek vagy a leszármazók) javára. Ez magában foglalja a csökkentés iránti keresetindítási jogról (*action en réduction*) való előzetes lemondást is (a Polgári Törvénykönyv 929. cikke). A lemondás érvényességéhez szükséges, hogy azt két közjegyző előtt készített közokiratba foglalják. Az öröklés kedvezményezettjeit (lásd a 3. kérdést) is meg kell nevezni a szerződésben.

Továbbá az élők közötti, beleértve az unokákat is, vagyonfelosztásra (*donation-partage trans-générationnelle*) vonatkozó szabályok szerint a leendő örökös (gyermek) lemondhat az örökrészeről vagy annak egy részéről a leszármazói javára (a Polgári Törvénykönyv 1078-4. cikke).

2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?

A közjegyző minden végrendeletet, különösen a holográf végrendeletet, bejegyezhet a Végrendeletek Központi Nyilvántartásába (Fichier central des dispositions de dernières volontés – FCDDV). A nyilvántartás nem tartalmazza a végrendelet tartalmát, hanem csak az érintett személy személyi állapotát és a végrendeletet őrző közjegyző adatait. Az FCDDV célja nem a végrendelet tartalmának közzététele, hanem az, hogy a kérelmezőt tájékoztassa a végrendeletet őrző közjegyző személyéről.

Bárki kérhet adatot az FCDDV-ből, ha benyújtja annak a személynek a halottvizsgálati bizonyítványát vagy a halálát igazoló egyéb iratot, akinek a végrendeletét keresik. Ezt követően a kérelmezőnek a végrendeletet bejegyző közjegyzőhöz kell fordulnia. A kérelem benyújtása [online történik](#).

A közjegyző csak az örökösöket és a hagyományosokat tájékoztathatja a végrendelet tartalmáról, ha annak az általános hatáskörű elsőfokú bíróságnak az elnöke másként nem rendelkezik, ahol a hagyatéki eljárás elindult (*tribunal judiciaire du lieu d'ouverture de la succession*).

3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelesrész)?

A francia jog szerint csak az elhunyt leszármazói (gyermek, unokák stb., öröklési sorrendben) és – leszármazók hiányában – az elhunyt házastársa jogosult kötelesrészre (*part réservataire*) (a kötelesrész intézménye).

A felmenők és az oldalági rokonok nem jogosultak kötelesrészre.

A kötelesrészre való jogosultságok, amelyek korlátozzák a hagyatékra való végrendelet szabadságát, és függenek az elhunyt gyermekeinek számától és a kötelesrészre jogosult személyétől (gyermek vagy házastárs), nem haladhatják meg a hagyaték háromnegyed részét. A kötelesrészre jogosult nem mondhat le a kötelesrészről (kivéve, ha lemond az örökségről). Előzetesen lemondhat azonban a csökkentés iránti keresetindítási jogáról a végrendeleti úton történő túlzott mértékű ajándékozás esetén (a csökkentés iránti keresetindítási jog tekintetében lásd az 1. kérdést az öröklési szerződés vonatkozásában).

Ezen örökösök tehát érvényesíthetik a kötelesrészre való jogosultságukat (a Polgári Törvénykönyv 721. és 912. cikke).

- Gyermekek kötelesrésze: a fele rész, ha az elhunytnak egy gyermeke van a halálakor, kétharmad rész, ha az elhunyt két gyermeket hagy hátra, és háromnegyed rész, ha az elhunyt három vagy több gyermeket hagy hátra (a Polgári Törvénykönyv 913. cikke).
- Túlélő házastárs kötelesrésze: a hagyaték részét képező vagyontárgyak egynegyede (a Polgári Törvénykönyv 914-1. cikke). Ez a szabály kizárólag leszármazók vagy felmenők hiányában alkalmazandó, és kizárólag a 2002. július 1. után megnyílt öröklés esetén.

Eljárás a kötelesrészre való jogosultság érvényesítése iránt

A csökkentés iránti kereset lehetővé teszi az örökösöknek, hogy érvényesítsék a kötelesrészre való jogukat. Ha tehát egy közvetlen vagy közvetett ajándék sérti egy vagy több örökös kötelesrészét, az ajándék levonható a

hagyaték felosztható (nem kötelesrészt képező) részéből (a Polgári Törvénykönyv 920. cikke).

Keresetet csak a kötelesrésze jogosult örökösök terjeszthetnek elő az öröklés megnyílásától számított öt éven belül vagy a jogsértés felismerésétől számított két éven belül (a Polgári Törvénykönyv 921. cikke).

Bármely nagykorú kötelesrésze jogosult örökös előzetesen lemondhat a csökkentés iránti keresetindítási jogáról (a Polgári Törvénykönyv 929. cikke). A lemondást két közjegyző előtt aláírt közokiratban kell megtenni. A keresetindítási jogról lemondó minden egyes személynek külön, kizárólag a közjegyzők jelenlétében kell aláírnia az okiratot. Az okiratnak részletesen meg kell határozni a jövőbeni jogkövetkezményeket minden egyes érintett fél tekintetében.

4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?

Végrendelet hiányában a törvényes öröklési rend a francia jog szerint a következő:

- Ha az elhunytnek nem volt házastársa, és gyermekeket hagyott hátra, a hagyaték a leszármazókat illeti egyenlő arányban (a Polgári Törvénykönyv 734. és 735. cikke).
- Ha az elhunyt nőtlen/hajadon és nincs gyermeke, a hagyatékot az elhunyt szülei, testvérei és a testvéreinek leszármazói öröklik (a Polgári Törvénykönyv 738. cikke).

Ha az elhunytnek nincs testvére vagy a testvérének leszármazója, a szülei öröklik fejenként a hagyaték felét (a Polgári Törvénykönyv 736. cikke).

Ha a szülők az elhunyt előtt elhaláloztak, az elhunyt testvérei vagy azok leszármazói örökölnék, az egyéb felmenők vagy oldalági rokonok nem örökölnék (a Polgári Törvénykönyv 737. cikke).

- Ha az elhunyt házastársat hagyott hátra, a házastársi vagyontörséget meg kell szüntetni a pontos hagyaték meghatározása előtt. A házastársi vagyontörség megszűnését követően a következő szabályokat kell alkalmazni:
- Ha az elhunyt házastársat és felmenőket hagy hátra, a hagyaték felét a házastárs öröklí, az elhunyt szülei fejenként a hagyaték egynegyedét öröklí. Ha az egyik felmenő az elhunytat megelőzően meghal, a házastársa öröklí az ő egynegyed részét (a Polgári Törvénykönyv 757-1. cikke).
- Ha nincsenek felmenők vagy leszármazók, a túlélő házastárs öröklí az egész hagyatékot (a Polgári Törvénykönyv 757-2. cikke). A Polgári Törvénykönyv 757-2. cikkétől eltérően, felmenők hiányában az elhunyt testvérei vagy azok leszármazói öröklí a hagyaték részét képező, az elhunyt felmenőitől örökölt vagy felmenőitől ajándékba kapott természetbeni vagyontárgyak felét. Ez az ági örökléshez való jog (a Polgári Törvénykönyv 757-3. cikke). A túlélő házastárs örökölt minden egyéb vagyontárgyat.

Bejegyzett élettársak

Bejegyzett élettársi kapcsolat esetében a túlélő élettársnak nincs törvényes joga az öröklésre. Hagyományban azonban részesülhetnek.

A bejegyzett élettárs tehát nem tekinthető az elhunyt örökösének. A Polgári Törvénykönyv 515-6. cikke szerint a bejegyzett élettársat csak 1 évig tartó átmeneti és ellenérték nélküli jog illeti meg a családi otthon (és bútorainak) hasznélvezetére az élettársa halála után, feltéve, hogy ez volt az elsődleges otthonuk, amelyben ténylegesen éltek az elhunyt halálakor. A bejegyzett élettárs tehát csak akkor örökölt, ha örökösként megnevezték a végrendeletben.

Ha vannak gyermekek, függetlenül attól, hogy az élettársak közös gyermekei, csak a hagyaték felosztható (nem kötelesrészt képező) részéből nyújtható hagyomány az élettársnak. A hagyaték felosztható része a gyermekek száma szerint változik: két gyermek esetén a hagyaték egyharmada, három vagy több gyermek esetén a hagyaték egynegyede.

Gyermekek hiányában a túlélő élettárs vagy harmadik személy örökölheti a teljes hagyatékot, mivel nincsenek kötelesrésze jogosult örökösök. Ha azonban az elhunyt szülei életben vannak, akkor ők örökölhetik az elhunyt gyermeküknek általuk juttatott vagyontárgyakat, szülönként legfeljebb a hagyaték egynegyed részéig (a Polgári Törvénykönyv 738-2. cikke).

5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?

5.1 öröklési ügyek

Franciaországban a közjegyzők járnak el az öröklési ügyekben. A közjegyző közreműködése kötelező, ha a hagyaték részét ingatlan képezi. A közjegyző közreműködése nem kötelező, ha a hagyaték részét nem képezi ingatlan.

A közjegyzők közokiratnak minősülő nyilatkozatban (*acte de notoriété*) rögzítik az öröklés rendjét, továbbá az ingatlanra vonatkozóan tanúsítványt állítanak ki, amely tanúsítja az ingatlan tulajdonjogának halál utáni átszállását. A közjegyzők segítenek az örökösöknek az adózással kapcsolatos kötelezettségeik teljesítésében (öröklési nyilatkozat elkészítése és benyújtása az előírt határidőn belül és az öröklési illeték megfizetése). Ha a vagyontárgyak jellege és az örökösök száma lehetővé teszi, az örökösök akaratának megfelelően a közjegyző felosztja a vagyontárgyakat az örökösök között, amiről felosztási okiratot (*acte de partage*) készít.

Jogvita esetén a hagyatéki eljárás megindításának helye szerinti általános hatáskörű elsőfokú bíróságnak kizárólagos hatásköre és illetékessége van a jogvita elbírálására.

5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A hagyatéki eljárás megindításának helye szerinti általános hatáskörű elsőfokú bíróság hivatalánál nyújtható be a hagyatékot visszautasító vagy a hagyatékot a vagyontárgyak nettó értékéig elfogadó nyilatkozat.

Nincs szükség különleges alaki követelményre az öröklés feltétel nélkül elfogadása esetén.

5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A hagyatéki eljárás megindításának helye szerinti rendes bírósági nyilvántartó hivatal fogadja az egyetemes és az általános jogcímen történő öröklésről való lemondásokat. A francia jog szerint a különös jogcímmű hagyomány visszautasítása esetén nincs szükség nyilatkozatra.

5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

Az öröklés elfogadásának vagy visszautasításának joga oszthatatlan. Az öröklés elfogadása vagy visszautasítása csak a teljes örökségre vonatkozhat, ezért nem korlátozódhat a kötelesrésze.

Az örökösök azonban lemondhatnak a kötelesrészüket sértő végrendeleti ajándékok csökkentése iránti keresetindítási jogról.

6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)

Az öröklés az örökhagyó halálával nyílik meg az elhunyt utolsó tartózkodási helyén.

Az örökhagyó halálát követően az örökösök három lehetőség közül választhatnak: feltétel nélkül elfogadják az örökséget; a vagyontárgyak nettó értékéig fogadják el az örökséget; vagy visszautasítják az örökséget.

Az örökség feltétel nélküli elfogadása lehet kifejezett vagy hallgatólagos (a Polgári Törvénykönyv 782. cikke). Hallgatólagos az elfogadás, ha az örökösök megteszik azokat a cselekményeket, amelyekből szükségszerűen kiténik az örökség elfogadásának szándéka, és amelyekre csak az örökséget elfogadó örökösök jogállásuk alapján lennének jogosultak (a Polgári Törvénykönyv 783. cikke).

Az örökségnek a vagyontárgyak nettó értékének erejéig történő elfogadásához egy nyilatkozatot kell benyújtani annak az általános hatáskörű elsőfokú bíróságnak a hivatalához, amelynek illetékességi területén a hagyatéki eljárás megindult (a Polgári Törvénykönyv 787. és 788. cikke). A nyilatkozattal egyidejűleg vagy azt követő 2

hónapon belül be kell nyújtani a hagyatéki leltárt. Közjegyző, árvevő vagy bírósági tisztviselő készíti el a hagyatéki leltárt (a Polgári Törvénykönyv 789. cikke). Ha nem nyújtanak be hagyatéki leltárt, azt úgy kell tekinteni, hogy feltétel nélkül elfogadják az örökséget (a Polgári Törvénykönyv 790. cikke). A hagyatéki leltárnak tartalmazni kell a hagyatékba tartozó összes vagyontárgyat és hagyatéki tartozást.

Az örökségnek a vagyontárgyak nettó értékének erejéig történő elfogadása révén az örökösök személyes vagyona nem olvad össze a hagyatékkal, megtartják a hagyatékkal szemben azokat a jogokat, amelyekkel az elhunyt vagyona felett korábban rendelkeztek, valamint a hagyatéki tartozásokért csak az általuk kapott vagyon erejéig felelnek. Az örökösök tehát csak az örökölt vagyon értékéig felelnek a tartozásokért.

Az örökség visszautasítása nem vélelmezhető, kifejezetten kell megtenni a visszautasítást. Ahhoz, hogy az örökség visszautasítása harmadik felekkel szemben hatályos legyen, meg kell küldeni vagy be kell nyújtani ahhoz a bírósághoz, amelynek illetékességi területén az öröklés megnyílt (a Polgári Törvénykönyv 804. cikke). Úgy kell tekinteni, hogy az örökséget visszautasító örökös soha nem volt örökös.

Az öröklés elfogadására vagy visszautasítására vonatkozó jog gyakorlásának határideje 10 év. Ezt követően úgy kell tekinteni, hogy az örökös visszautasította az örökséget. Az örököszt azonban felszólíthatják a döntésre (a Polgári Törvénykönyv 771. cikke). Ebben az esetben két hónapon belül döntenie kell. Ha e határidő alatt az örökös nem döntött, úgy kell tekinteni, hogy feltétel nélkül elfogadta az örökséget.

A francia jog alapelve a hagyaték békés úton, bíróság bevonása nélküli átadása. A bíróságok csak akkor kérhetők fel a beavatkozásra, ha az örökösök nem értenek egyet.

Békés úton, közjegyző segítségével adják át a legtöbb hagyatékot. Bizonyos esetekben azonban közjegyző nélkül is átadható a hagyaték, például, ha a végrendelező vagyona nem tartalmaz ingatlant. Ha az örökösök közjegyzőt kívánnak igénybe venni, akkor bármelyik közjegyzőt választhatják. Ha nem tudnak megegyezni a közjegyző személyében, döntésük szerint mindegyikük saját közjegyzőt vehet igénybe.

A közjegyző kiválasztása után a következő lépés az, hogy meghatározzák az örökhagyó vagyonának összetételét, figyelemmel a házasársi vagyontársra, a korábbi ajándékokra stb. A figyelembe veendő hagyaték tartalmának megállapítása érdekében a közjegyző felveszi a kapcsolatot különböző szervezetekkel (biztosítók, bankok stb.), és felkéri az örökösöket, hogy gondoskodjanak az ingatlanvagyon és a tőzsdén nem jegyzett egyéb vagyon értékének megállapításáról. Szükséges lehet az ingóságok leltározása is. A hagyatéki tartozást az elhunyt tartozásainak felsorolásával határozzák meg, függetlenül attól, hogy a tartozás egyszerű számla, fizetendő adó, visszatérítendő szociális ellátás, kezesség vagy volt házasársnak járó kompenzációs juttatás.

Az örökhagyó halálát követően az örökösök a vagyon felosztásáig a hagyatékban levő vagyon közös tulajdonosaivá válnak. Tulajdonostársként egyenlő arányban felelnek a tartozásokért is. A közös tulajdonban levő vagyon értékesítéséről (elidegenítéséről) egyhangúlag kell döntenie. Ugyanakkor adminisztratív kérdésekben a közös jogok legalább kétharmados többségével lehet döntenie. Továbbá, minden tulajdonostárs megteheti a közös tulajdonban lévő vagyon megőrzéséhez szükséges cselekményeket. Döntésképtelenség esetén bírósághoz lehet fordulni annak érdekében, hogy pótolják a tulajdonostársak bármelyikének hozzájárulását.

A hagyaték részét képező vagyon felosztása megszünteti a közös tulajdont. A felosztásra a kedvezményezettek megállapodása esetén békés úton (főszabály, a Polgári Törvénykönyv 835. cikke) vagy megállapodás hiányában jogi eljárásban közjegyző közreműködésével kerül sor (kivétel, a Polgári Törvénykönyv 840. cikke). A felosztás lehet teljes vagy részleges, ha egyes vagyontárgyak továbbra is közös tulajdonban maradnak (például hasznélvezettel terhelt tulajdon). Bármelyik örökös kérheti a vagyon felosztását (a Polgári Törvénykönyv 815. cikke). Bármelyik társtulajdonos hitelezője is kérheti a felosztást (a Polgári Törvénykönyv 815-17. cikke).

A hagyaték átadásának ezen utolsó szakaszában kerül sor a tulajdonnak az örökösök részére történő átruházására. Ennek következtében tulajdonosi tanúsítványra van szükség annak bizonyítására, hogy az örökösök a vagyon új tulajdonosai, függetlenül attól, hogy ingatlanról, polgári jogi társaságban (*sociétés civiles*) levő részesedésről, járművekről vagy értékpapírról van szó. Ingatlan esetén az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonjogról kiállított tanúsítvánnyal kell rendelkezniük az örökösöknek. Ugyanez vonatkozik a polgári jogi társaságban levő részesedésre, amelyet be kell jegyezni a kereskedelmi bíróság (*tribunal du commerce*) nyilvántartásába.

Ha a vagyont nem osztják fel, az örökösök társtulajdonosok maradnak.

7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?

A francia jog szerint egy személy halála hagyatéki eljárást indít, és a törvényes örökösök közös tulajdonosokká válnak, akik automatikusan jogosultak az elhunyt vagyona, jogaira és cselekményeire (a Polgári Törvénykönyv 720. és 724. cikke), ami főszabály szerint lehetővé teszi számukra, hogy azonnal birtokukba vegyék a hagyatékban lévő vagyont. Ugyanakkor az örökösöknek dönteniük kell arról, hogy feltétel nélkül elfogadják az örökséget, a vagyontárgyak nettó értékéig fogadják el az örökséget vagy visszautasítják az örökséget (lásd a 6. kérdésre adott választ).

Az egyetemes hagyományosokat és az ajándékban részesülő személyeket csak akkor illeti meg ez a jog (*saisine*), ha nincsenek kötelesrésze jogosultak (a Polgári Törvénykönyv 1006. cikke). Ha vannak kötelesrésze jogosultak, akkor fel kell kérni őket, hogy teljesítsék a hagyományt (a Polgári Törvénykönyv 1004. cikke).

Az általános jogcímű és a különös jogcímű hagyományosoknak fel kell venni a kapcsolatot az örökösökkel (a Polgári Törvénykönyv 1011. és 1014. cikke). E hagyományosok az örökösökön keresztül szerezhetik meg a hagyományt.

Az állam birtokába kell adni – uratlan hagyaték esetén – a hagyatékot. Az államot az állami vagyonvédelmi hivatal (Administration des domaines) képviseli.

8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?

Az egyetemes örökösök vagy az általános jogcím szerinti örökösök, akik feltétel nélkül elfogadják az örökséget, korlátlanul felelnek a hagyatéki tartozásokért és terhekért. A hagyományként juttatott pénzüsszegekért csak a hagyatékban a tartozásokkal csökkentett értékéig felelnek (a Polgári Törvénykönyv 785. cikke).

Ha több örökös van, mindegyikük személyesen felel a hagyatéki tartozásokért és terhekért az örökrésze erejéig (a Polgári Törvénykönyv 873. cikke).

Az örökséget feltétel nélküli elfogadó örökösök korlátlanul felelnek az elhunyt tartozásaiért és terheiért. Kérelmezhetik azonban, hogy mentesítsék őket a hagyatéki tartozásokért fennálló kötelezettségeik egésze vagy egy része alól, ha az örökléskor nem tudhattak a kötelezettség fennállásáról, és a tartozás megfizetése súlyos kárt okozna a saját vagyonukban.

- Ha a vagyontárgyak nettó értékéig fogadták el a hagyatékot, az örökösök a hagyatéki tartozásokért csak a kapott vagyon értékéig felelnek.
- Az örökséget visszautasító örökösök nem felelnek a tartozásokért.

9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?

A Polgári Törvénykönyv 710-1. cikke alapján kizárólag Franciaországban működő közjegyző által készített közokirat, bírósági határozat vagy közigazgatási hatóság által kibocsátott hivatalos irat használható fel az ingatlan-nyilvántartási eljárásban.

Amennyiben a hagyaték részét képezi ingatlan, a közjegyző köteles közjegyzői tanúsítványt vagy „ingatlantanúsítványt” kiállítani. Ez a közokirat rögzíti az ingatlan tulajdonjogának az örökösre történő átszállását. Az ingatlan-nyilvántartásba (*service de publicité foncière*) be kell jegyeztetni a tulajdonjogot. Az örökösnek nyilatkozni kell az ingatlan értékéről, és azt tartalmaznia kell az okiratnak. Az ingatlan értékének meg kell felelni a piaci árnak.

9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen,

milyen lépéseket kell tenni?

A francia jog nem rendelkezik és nem írja elő a hagyatéki gondnok közreműködését. A bíróság ugyanakkor kijelölhet hagyatéki gondnokot. Az örökösök a közjegyző segítségével kötelesek információt szolgáltatni a földhivatalok számára. Az elhunyt kijelölhet egy végrendeleti végrehajtót, akinek a hatáskörét a Polgári Törvénykönyv 1025. és követő cikkei határozzák meg.

9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?

Az örökösök feladata a végintézkedés végrehajtása és a hagyaték kezelése. Jogvita esetén a hagyatéki eljárás megindításának helye szerinti általános hatáskörű elsőfokú bíróság illetékes a jogvita elbírálására.

A bíróság kinevezhet hagyatéki gondnokot, hogy képviselje az örökösöket a ráruházott hatáskör keretében (a Polgári Törvénykönyv 813-1. cikke).

A francia jog szerint a hagyaték más módon is kezelhető, például a posztumusz meghatalmazás (a Polgári Törvénykönyv 812. cikke) útján, amelyben a végrendelező még életében hagyatéki gondnokot jelöl ki a hagyaték egészének vagy egy részének az örökösök érdekében történő kezelésére vagy igazgatására. További lehetőség a megbízási szerződés (a Polgári Törvénykönyv 813. cikke), amelyre az általános szabályok vonatkoznak, végül a korábban említett bírósági felhatalmazás.

9.3 Mik a gondnok jogai?

Az elhunyt vagyonára, jogaira és cselekményeire automatikusan jogosult örökösök teljes jogkörrel rendelkeznek. Vita vagy döntésképtelenség esetén bírósághoz lehet fordulni, és adott esetben hagyatéki gondnokot jelölnek ki. Ebben az esetben a hagyatéki gondnok felel az öröklés ideiglenes szervezéséért, amennyiben egy vagy több örökös nem járt el, késlekedett vagy hibázott a hagyaték terhére. E feladatkörében a hagyatéki gondnok a hagyaték megőrzése, felügyelete és kezelése érdekében jár el (813-4. cikk). A rájuk ruházott hatáskör keretében a hagyatéki gondnokok képviselik az összes örököst a polgári és bírósági eljárásokban (Polgári Törvénykönyv 813-5. cikk).

10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

A közjegyző által készített, közokiratnak minősülő nyilatkozat (*acte de notoriété*) igazolja az örökös jogállását (a Polgári Törvénykönyv 730-1. cikke), de más módon is igazolható ez a jogállás. A közokiratnak minősülő nyilatkozat egy hivatalos irat, amely megállapítja az örökösöket és az örökrészüket. Ezért az elhunyt hozzátartozói kötelesek átadni a közjegyzőnek az öröklésre jogosult hozzátartozók megállapítására szolgáló iratokat (anyakönyv [*livret de famille*], házassági szerződés, bontóítélet stb.). A közokiratnak minősülő nyilatkozat közhitelesnek minősül az ellenkező bizonyításáig. Ehelyett kis hagyaték esetén az örökösök által aláírt egyszerű öröklési bizonyítvány is alkalmazható.

Szükség esetén a közjegyző kiállíthat iratot az örökséggel kapcsolatban hozott döntésről (*acte d'option successorale*), továbbá ingatlanátvitelyt.

Az öröklés a vagyon felosztásával zárul, amelyet gyakran felosztási okiratban (*acte de partage notarié*) rögzítenek.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.